

Aleg. 70.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej o wniosku względem uchwalenia nowelli do ustawy z dnia 30. grudnia 1875. r. o zniesieniu prawa propinacyi w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

Wysoki Sejmie!

Na 30. posiedzeniu VI. sesyi sejmowej dnia 26. maja 1875. r. uchwalił wysoki Sejm ustawę o zniesieniu prawa propinacyi, której §. 44. brzmi następnie:

„Ustawa niniejsza wchodzi w życie równocześnie z ustawą państwową o uwolnieniu opłat do funduszu propinacyjnego wpływających od podatku, tudzież wszelkich do wykonania niniejszej ustawy odnoszących się aktów prawnych, dokumentów, podań i innych pism od stempli, od należytości bezpośrednich, od opłat depozytowych i w ogóle od wszelkich opłat skarbowych.“

Zarazem powziął wys. Sejm uchwałę wzywającą c. k. Rząd o wyjednanie ustawy państwowej zwalniającej pertraktacye propinacyjne od stempli i opłat.

Pismem z dnia 2. lutego 1876. l. 466 pr. zawiadomiło Prezydium Namiestnictwa w skutek reskryptu pana ministra spraw wewnętrznych z dnia 8. stycznia 1876. l. 5. Wydział krajowy że Najjaśniejszy Pan raczył najwyższem postanowieniem z dnia 30. grudnia 1875. udzielić Najwyższej sankcyi uchwalonemu przez wysoki Sejm dnia 26. maja 1875. r. projektowi do ustawy o zniesieniu prawa propinacyi w Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem, że ogłoszenie téj ustawy nastąpi równocześnie z ogłoszeniem ustawy państwowej o uwolnieniu od opłaty należytości wymienionych w §. 44. ustawy o zniesieniu propinacyi, i że projekt do téj ustawy został już wniesiony do Rady państwa.

Pan Minister Spraw wewnętrznych objawił przy téj sposobności życzenie, by mu udzieloną została instrukcyja, którą Wydział krajowy w myśl §. 44. ustawy propinacyjnej wydać ma co do zarządu funduszem propinacyjnym i spłaty wynagrodzenia, zwracając oraz uwagę na potrzebę zamieszczenia w instrukcyi normy postępowania przy wypłaceniu wynagrodzenia uprawnionym, których prawo propinacyi nie jest połączone z ciałem tabularném.

Widzimy z tego, że Rząd wchodząc w potrzebę kraju zarówno jak wysoki Sejm traktował tę sprawę na seryo, a mając precedens podobnych ustaw państwowych dla Czech Morawy i Śląska, nie przypuszczał nawet, by ustawa taka dla Galicyi mogła w Radzie Państwa natrafić na opór. Tymczasem stało się inaczej. Rada Państwa po upływie blisko dwóch lat, na posiedzeniu dnia 6. lipca b. r. przeszła do porządku dziennego nad projektem rządowym o uwolnienie pertraktacyi propinacyjnych w Galicyi od stempli i opłat skarbowych. Gdy zaś ustawa krajowa z dnia 30. grudnia 1875. zawiera postanowienie, iż wchodzi w życie równocześnie ze wspomnianą ustawą państwową, odmowa Rady państwa ma ten skutek, że posiadamy ustawę krajową, której ogłoszenie i wykonanie jest niemożliwe,

Wniesiony przez posła Madejskiego projekt do ustawy, uchwałą wys. Izby z dnia 17. b. m. przekazany komisji administracyjnej do zdania sprawy, zdążyła do wprowadzenia w życie ustawy propinacyjnej z dnia 30. grudnia 1875., przez uchylenie wywzmiankowanego §. 44.

Komisya badając przekazaną jej sprawę zastanawiała się nad tém; ażali nie ma innego sposobu do wprowadzenia w życie pomienionej ustawy propinacyjnej z dnia 30. grudnia 1875 r., a powtóre jak wysokie mogą być te opłaty, które z uchyleniem §. 44. ustawy w mowie będącej spadną bądź na uprawnionych, bądź na fundusz propinacyjny.

Co do pierwszego pytania byłoby to jedyne jeszcze wyjście, gdyby odrzucona przez Radę państwa ustawa była jej ponownie przedłożoną i przez nią uchwaloną. Niepodobna nam jednak ludzi się nadziejają, aby Rada państwa w terażniejszym jej składzie chciała kiedy raz jeszcze traktować sprawę uwolnienia pertraktacyi propinacyjnych od opłat skarbowych, a co więcej pomyślną dla niej powzięła uchwałę, bo rozprawy nad tym przedmiotem w Radzie państwa przekonywują, że ona przy swém orzeczeniu kierowała się uprzedzeniem niczém nieusprawiedliwioném. Wątpić nawet należy, czyliby c. k. Rząd mógł i chciał w takim składzie ponowić wnioszek do takiej ustawy dla Galicyi. Zachodzi i ta jeszcze trudność, że sesye Rady państwa bywają tylko odraczane, wniosek zaś przez Izbę odrzucony, nie może być téj samej sesyi ponowiony. Otóż niepodobna wynaleść sposobu do wprowadzenia w życie ustawy propinacyjnej z dnia 30. grudnia 1875. innego nad uchwalenie ustawy uchylającej §. 44-ty krajowej ustawy propinacyjnej.

Zdaniem komisji, godzi się i powaga Sejmu wymaga, abyśmy urządzali nasze stosunki ekonomiczne i społeczne tak, jak wymagają nasze potrzeby przez Sejm krajowy uznane. Opłaty ztąd wynikające nie są i nie mogą być tak wysokie, by za tę cenę nieokupić się od mieszania niechętnych nam żywiołów w wewnętrzne stosunki kraju naszego.

Pertraktacya propinacyjna ogranicza się na teraz w myśl działu II. ustawy krajowej z dnia 30. grudnia 1875. na wyśledzenie czystego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku. Są to czynności przygotowawcze, które wedle obowiązujących ustaw niepodlegają opłacie należności skarbowych. Zwykle stemple na podania i alegaty będą na razie całym wydatkiem uprawnionych. Kwestya opłaty skarbowej może być podniesioną dopiero przy spłacie wynagrodzenia w dziale IV. ustawy określonej. Gdy jednak ani wysokość wynagrodzenia tego nie jest obecnie wiadomą, ani niema pewności czyli po upływie 26 lat te same ustawy o należnościach skarbowych będą obowiązywały, sądzi komisya, że kwestya tych opłat niemoże zaważyć dziś na szali przyjęcia lub odrzucenia projektowanej nowelli do ustawy z dnia 30. grudnia 1875.

Komisya administracyjna wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną pod **A.** ustawę.

We Lwowie dnia 22. sierpnia 1877.

Przewodniczący :
Grocholski.

Sprawozdawca :
Marceli Madejski.

U s t a w a

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem, zaprowadzająca zmianę w ustawie z dnia 30 grudnia 1875 r. o zniesieniu prawa propinacyi.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Paragraf 44 ustawy z dnia 30 grudnia 1875 r. o zniesieniu prawa propinacyi zostaje uchylony.

Art. II.

Ustawa niniejsza i ustawa z dnia 30 grudnia 1875 r. o zniesieniu prawa propinacyi wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

